

GIMLE BOSTAD

DEL AV FARSTA 2:1, HÖKARÄNGEN, STOCKHOLMS STAD

SAMMANSTÄLLNING FÖRORENINGSSITUATION

2023-01-24

Foto från 1960-talet visandes nu aktuellt område ungefärligt avgränsat med röd linje. Källa: Lantmäteriet

wsp

DEL AV FARSTA 2:1, HÖKARÄNGEN, STOCKHOLMS STAD

WSP Sverige har fått i uppdrag av Gimle bostad via Geoteknologi Sverige AB att sammanställa underlag avseende föroreningsituation i jord inom del av fastigheten Farsta 2:1 i Hökarängen, Stockholms stad. Det aktuella området är belägen i korsningen Fredagsvägen/Söndagsvägen i Hökarängen, Farsta, Stockholms stad.

Tabell 1. Administrativa uppgifter och kontaktuppgifter

Uppdragsledare WSP:	Sanna Uimonen Robertson
Beställare:	Gimle bostad genom Geoteknologi
Beställarens kontaktperson	Jakob Vall
Fastighetsbeteckning:	Del av Farsta 2:1, Stockholms stad
Adress/koordinater:	Korsningen Söndagsvägen/Fredagsvägen. Koordinater 6572905; 676399 Sweref TM

Syfte med sammanställningen

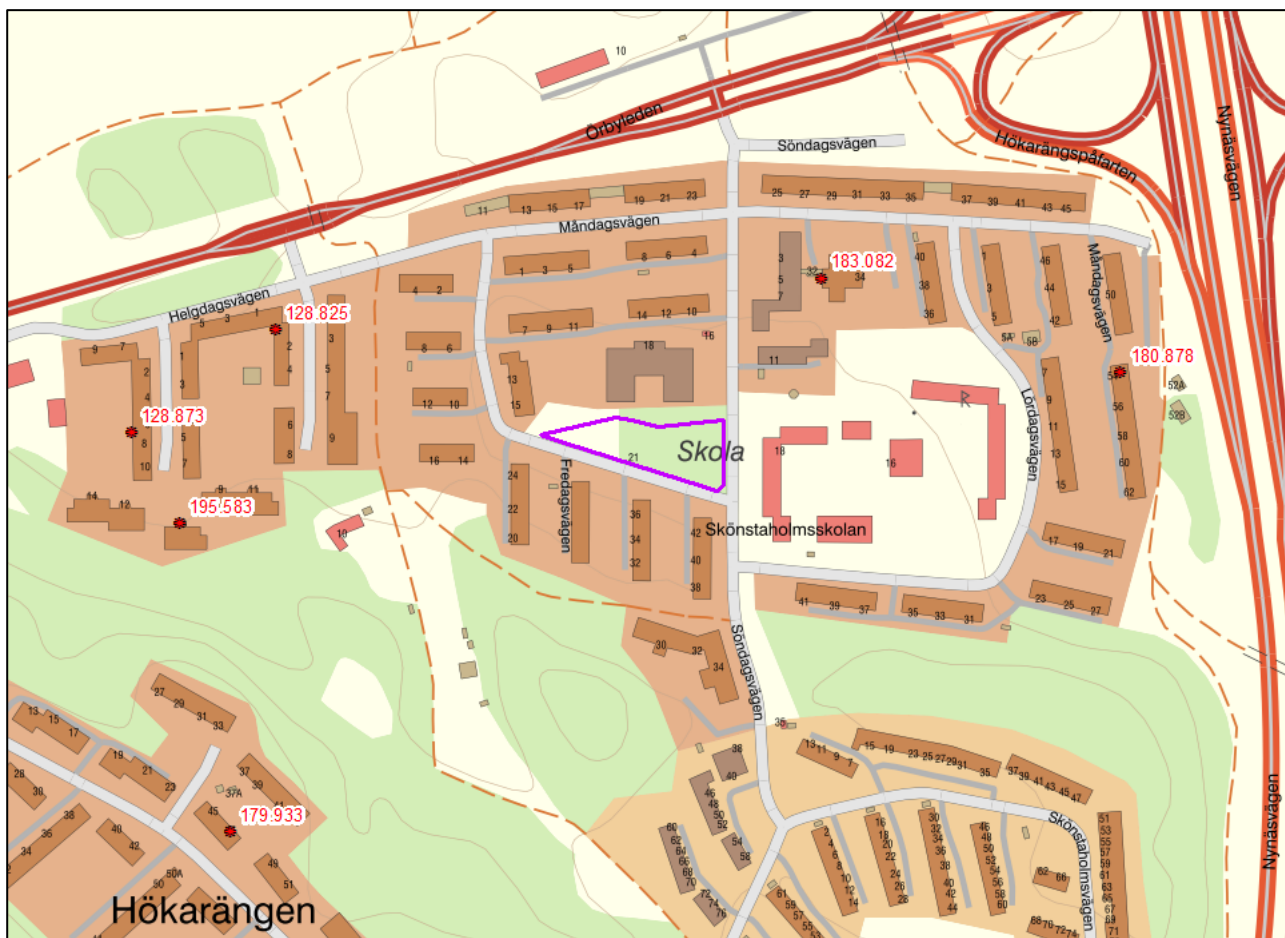
Aktuell sammanställning genomförs inför samråd för ny detaljplan som ska möjliggöra uppförande av trämodulhus för studentboende inom området. Syftet med sammanställningen är att få en översiktlig förståelse för föroreningsituationen i jord för att bedöma om området lämpar sig för tänkt markanvändning.

Områdesbeskrivning och problembeskrivning

Det aktuella området ligger i stadsdelen Hökarängen i Stockholms kommun, Stockholms län. Området är del av fastigheten Farsta 2:1 som ägs av Stockholms stad.

Enligt Flygfoto från Google Maps, kartdata 2022, är det aktuella området gräsbeklätt med ett flertal träd. Norr om området ligger ett äldreboende samt ett flertal bostadshus. Likaså angränsar bostadshus det aktuella området i väst och söder. Öst om det aktuella området ligger Skönstaholmsskolan.

Enligt SGUs kartor består jordarten på det aktuella området av urberg med ett tunt lager morän. Jorddjupet bedöms till ca 0 m och genomsläppligheten som medelhög. Enligt SGUs brunnskarta finn det inga brunnar på det aktuella området. Den närmsta brunnen är en energibrunn som ligger ca 115 m väst om aktuellt område.

Figur 1. Översiktskarta där aktuellt undersökningsområde är ungefärligt markerat med lila linje. Objekt från EBH-stödet är markerade med röd asterisk och EBHID-nummer. Källa Lantmäteriet

Det aktuella området ligger inte inom ett skyddat område enligt Miljöbalken och det finns inga utpekade dricksvattenförekomster. Det närmsta naturreservat är naturreservatet Flaten som är beläget ca 900 m öst om aktuellt område. Närmsta recipient är sjön Drevviken som ligger ca 1 160 m sydöst.

Vid översyn av historiska flygfoton från ca 1960 och ca 1975 ser området ut att ha varit skogbeklätt och är det än idag.

Enligt Riksantikvarieämbetet finns det inga fornlämningar på det aktuella området.

Enligt EBH-stödet är inga potentiellt förorenade objekt belägna på det aktuella området. I närområdet finns 8 registrerade objekt i EBH-stödet, se Figur 1, och nedan.

- 95 m nordöst om aktuellt område ligger ett objekt med Riskklass 3 där en verksamhet med ytbehandling av metaller elektrolytiska/kemiska processer varit i drift ca 1961 – 1995. (Inventering avslutad - ingen åtgärd), EBHID 183.082.

- Cirka 225 m öster om området har en grafisk industri varit i drift (Identifiering avslutad - ingen åtgärd), EBHID 180.878.
- En Kemtvätt där man använt lösningsmedel har varit i drift ca 160 m väst om aktuellt område (Identifiering avslutad - inventering ej påbörjad), EBHID 128.825.
- Ytterligare en kemtvätt där man använt lösningsmedel samt en grafisk industri har varit i drift ca 230 m väst om aktuellt område (Identifiering avslutad - ingen åtgärd), EBHID 128.873.
- Cirka 210 m väst om aktuellt område påträffades halter av PAH-er överstigande riktvärden för KM-MKM-FA vid nybyggnation (Åtgärd pågående), EBH ID 195.583.
- ungefär 290 m sydväst om aktuellt område har en grafisk industri och verkstadsindustri där man inte använt halogenerade lösningsmedel varit belägen (Identifiering avslutad - ingen åtgärd), EBHID 179.933.

Utav de objekt som identifierats i EBH-stödet, se ovan, bedöms kemtvättar inte uteslutas kunna vara en källa till att klorerade alifater kan ha spridits i mark och grundvatten inom området. Klorerade lösningsmedel är i höga koncentrationer hälsovådligt. Klorerade lösningsmedel har som egenskap att de sjunker i marken och i eventuell vattenförekomst (de är tyngre än vatten) och sprids därmed delvis löst i vatten men annars rör det sig oftast relativt rakt ner och följer täta lager såsom lera eller berg. Spridning kan ske med grundvatten som löst fas, eller som egen fas ovan grundvattenytan eller ovan ett tätt lager. Spridning kan även ske som gasfas i markens omättade zon, dvs ovan grundvattenytan, och därifrån kan förorening genom förångning tränga in i byggnader. Inventeringen har inte visat på att någon undersökning har utförts i närområdet avseende förekomst av klorerade lösningsmedel och förekomst kan därmed inte uteslutas. Då nu aktuellt område är beläget på berg så bedöms dock risken för spridning till området och eventuellt påverkan på luft inne i framtida byggnader som låg.

Ingen tidigare utförd miljöteknisk markundersökning av det aktuella området har identifierats inom arbetet med den här sammanställningen.

Sammanfattning bedömning föroreningsituation

Utifrån nu utförd inventering bedöms tidigare eller nuvarande verksamhet inte innebära någon förhöjd risk för att förorenande ämnen ska ha uppkommit inom eller spridits till nu aktuellt område. Diffus förorenings-spridning från trafik, förbränning etcetera bedöms alltid vara en risk för att jord inom tätbebyggda områden är negativt påverkade av föroreningar. Rekommenderat är därför att jord provtas i genomförandeskedet för att säkerställa korrekt masshantering och att kvarlämnad jord uppfyller Stockholms stads framtagna storstadsspecifika riktvärden, eller andra överenskomna riktvärden, anpassade för planerad markanvändning.